NN 115/2018 (20.12.2018.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima

HRVATSKI SABOR

2239

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKIM OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 7. prosinca 2018. godine.

Klasa: 011-01/18-01/211
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 13. prosinca 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKIM OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA

Članak 1.

U Zakonu o mirovinskim osiguravajućim društvima (»Narodne novine«, br. 22/14. i 29/18.) članak 1. mijenja se i glasi:

»Ovim se Zakonom uređuju:

– osnivanje, poslovanje i prestanak mirovinskih osiguravajućih društava koja isplaćuju mirovine u okviru obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te isplate mirovina na temelju jednokratne uplate osoba u mirovinsko osiguravajuće društvo i prekogranično poslovanje

– mirovinski programi obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, mirovinski programi na temelju jednokratne uplate osoba u mirovinsko osiguravajuće društvo

– mirovine i njihova isplata.«.

Članak 2.

U članku 2. uvodna rečenica mijenja se i glasi:

»Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju sljedeće direktive Europske unije:«.

Podstavak 3. briše se.

Dosadašnji podstavci 4. i 5. postaju podstavci 3. i 4.

Iza dosadašnjeg podstavka 6., koji postaje podstavak 5., na kraju rečenice briše se točka te se dodaje novi podstavak 6. koji glasi:

» – Direktiva 2016/2341/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 354, 23. 12. 2016.).«.

Članak 3.

Članak 3. mijenja se i glasi:

»Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. *mirovinsko osiguravajuće društvo* je dioničko društvo koje ima sjedište u Republici Hrvatskoj i posluje na temelju odobrenja Agencije, a nudi mirovinske programe i isplaćuje mirovine:

a) korisnicima mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje člana u okviru obveznog mirovinskog osiguranja

b) korisnicima mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje člana otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda

c) korisnicima dopunskih mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje člana zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda pri čemu nastupa kao institucija za strukovno mirovinsko osiguranje pri obavljanju poslova isplate mirovina

d) korisnicima mirovina koje se isplaćuju na temelju izravnih jednokratnih uplata

i obavlja druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona

2. *institucija za strukovno mirovinsko osiguranje* je institucija, bez obzira na njezin pravni oblik, koja posluje na temelju kapitalizacije i koja je osnovana odvojeno od pokrovitelja ili strukovnog udruženja u svrhu osiguravanja mirovina u kontekstu strukovne djelatnosti na temelju sporazuma ili ugovora sklopljenoga:

a) pojedinačno ili kolektivno između jednog ili više poslodavaca i jednog ili više zaposlenika ili njihovih predstavnika ili

b) pojedinačno ili kolektivno sa samozaposlenim osobama, u skladu s pravom matične države članice i države članice domaćina i koja obavlja djelatnosti koje iz njega izravno proizlaze

3. *obvezno mirovinsko osiguranje* je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje

4. *dobrovoljno mirovinsko osiguranje* je dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje i na temelju jednokratne uplate osoba u mirovinsko osiguravajuće društvo

5. *mirovinski program* je program isplate mirovina, uključujući ugovor, sporazum, punomoć ili cjelokupnost pravila, propisa ili izjava kojima se reguliraju međusobna prava i obveze između mirovinskog osiguravajućeg društva i korisnika mirovine u vezi s isplatom mirovine, a koji mora sadržavati postupak za određivanje mirovine, učestalost i trajnost isplata te ostale informacije o mirovinskom programu koje su važne za donošenje odluke pojedinca o izboru mirovinskog programa

6. *korisnik mirovine* je osoba koja prima mirovinu u skladu s ovim Zakonom

7. *mirovinsko društvo* je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koja posluje odvojeno od pokrovitelja, koja na temelju odobrenja Agencije obavlja djelatnost upravljanja mirovinskim fondom

8. *obvezno mirovinsko društvo* je mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima osnovano prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova

9. *dobrovoljno mirovinsko društvo* je mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima osnovano prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova

10. *mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova odnosno fond osnovan prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova; mirovinski fond može biti obvezni mirovinski fond ili dobrovoljni mirovinski fond

11. *obvezni mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje obveznih mirovinskih fondova u sklopu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje

12. *dobrovoljni mirovinski fond* je zasebna imovina bez pravne osobnosti koju na temelju odobrenja Agencije osniva i kojom upravlja mirovinsko društvo, društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima ili društvo za upravljanje UCITS fondovima, u svoje ime i za zajednički račun članova fonda, a čija su prava i obveze uređena mirovinskim programom mirovinskog društva. Dobrovoljni mirovinski fond može biti otvoreni i zatvoreni

13. *otvoreni fond* je dobrovoljni mirovinski fond u koji se, pod uvjetima predviđenima zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima mogu učlaniti sve fizičke osobe

14. *zatvoreni fond* je dobrovoljni mirovinski fond u koji se, pod uvjetima predviđenima zakonom, mogu učlaniti fizičke osobe koje su zaposlene kod poslodavca ili su članovi sindikata, članovi udruge samostalnih djelatnosti ili samozaposlene osobe

15. *pokrovitelj* je pravna ili fizička osoba, uključujući i sindikate, udruge samostalnih djelatnosti te druge subjekte, koja u svojstvu poslodavca ili samozaposlene osobe ili na drugi odgovarajući način sudjeluje u osnivanju zatvorenog fonda i uplaćuje doprinose u zatvoreni fond u ime i za račun članova fonda

16. *član mirovinskog fonda* je osoba koja je prijavljena obveznom mirovinskom fondu odnosno osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora i koja temeljem članstva u fondu ostvaruje ili će ostvariti pravo na mirovinu

17. *član obveznog mirovinskog fonda* je osoba koja je prijavljena obveznom mirovinskom fondu

18. *član otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda* je osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora

19. *član zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda* je osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora i čija strukovna djelatnost je ovlašćuje ili će je ovlastiti na pravo na mirovinu

20. *pravo na mirovinu* je pravo na isplatu mirovine na temelju propisa kojima se uređuje obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje, odnosno ovoga Zakona

21. *ostvareno pravo na mirovinu* je svako pravo na isplatu koje je ostvareno nakon ispunjenja uvjeta na temelju propisa kojima se uređuje obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje, odnosno na temelju ovoga Zakona

22. *mirovina* je doživotna odnosno privremena mjesečna isplata u novcu koju mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje korisniku mirovine na temelju ugovora o mirovini nakon ispunjavanja uvjeta propisanih ovim Zakonom

23. *dopunska mirovina* je mirovina predviđena pravilima sustava dopunskih mirovina

24. *sustav dopunskih mirovina* je sustav dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje u zatvorenim mirovinskim fondovima

25. *ugovor o mirovini* je ugovor između korisnika mirovine i mirovinskog osiguravajućeg društva o isplati mirovine

26. *doznaka* je uplata iznosa s osobnog računa člana mirovinskog fonda na račun mirovinskoga osiguravajućeg društva

27. *imenovani korisnik* je osoba koja ima pravo na primanje zajamčenih isplata prema ugovoru o mirovini u slučaju smrti korisnika mirovine u zajamčenom razdoblju

28. *zajamčena isplata* je isplata mirovine u zajamčenom razdoblju koju mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje korisniku mirovine ili imenovanom korisniku na temelju ugovora o mirovini

29. *zajamčeno razdoblje* je razdoblje koje započinje s datumom umirovljenja i traje tijekom razdoblja ugovorenog između mirovinskog osiguravajućeg društva i korisnika mirovine, a koje je utvrđeno u ugovoru o mirovini, s tim da to razdoblje ne može biti kraće od pet godina

30. *biometrijski rizici* su rizici povezani sa smrću, invalidnosti i dugovječnosti

31. *kvalificirani udjel* je svaki izravni ili neizravni udjel u mirovinskom osiguravajućem društvu koji predstavlja 10 % ili više udjela u temeljnom kapitalu ili glasačkim pravima, ili manji udjel koji omogućava ostvarenje značajnog utjecaja na upravljanje mirovinskim osiguravajućim društvom. Pri izračunu postotka glasačkih prava na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala

32. *povezana osoba* je u odnosu na određenu pravnu ili fizičku osobu prema ovom Zakonu:

a) osoba koja ima više od 10 % izdanih dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju odnosno vlasničkih udjela u nekoj drugoj osobi – subjektu ili koja, iako ima manji postotak od ovoga, može utjecati, izravno ili neizravno, na odluke koje donosi druga osoba – subjekt, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, poslovnih udjela odnosno prava u odlučivanju

b) osoba u kojoj neka druga osoba – subjekt iz podtočke a) ove točke ima, izravno ili neizravno, više od 10 % izdanih dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju, odnosno vlasničkih udjela ili koja, iako posjeduje manji postotak od ovoga, može utjecati, izravno ili neizravno, na odluke koje donosi takva osoba, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica ili poslovnih udjela odnosno prava u odlučivanju

c) svaka druga osoba – subjekt u kojem dioničar ili imatelj udjela izravno ili neizravno posjeduje više od 10 % dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju odnosno vlasničkih udjela ako u isto vrijeme isti dioničar ili imatelj udjela ima, također izravno ili neizravno, više od 10 % dionica ili poslovnih udjela te prava u odlučivanju odnosno vlasničkih udjela u prvom subjektu, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, vlasničkih udjela odnosno prava u odlučivanju

d) svaka fizička osoba ili osobe koje mogu, izravno ili neizravno, utjecati na odluke druge osobe – subjekta

e) svaki član uprave, nadzornog odbora ili drugog tijela druge osobe – subjekta koje donosi odluke ili provodi nadzor

f) u odnosu na svaku gore navedenu osobu bračni drug, izvanbračni drug, životni partner ili srodnik do uključujući drugog stupnja u ravnoj lozi

33. *stvarni vlasnik nad pravnim subjektom* je stvarni vlasnik stranke sukladno zakonu kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

34. *suradnik namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu* je:

a) svaka fizička osoba koja je član uprave ili nadzornog odbora u pravnom subjektu u kojem je namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu član uprave ili nadzornog odbora ili stvarni vlasnik nad pravnim subjektom

b) svaka fizička osoba koja je stvarni vlasnik pravnog subjekta u kojem je namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu član uprave ili nadzornog odbora

c) svaka fizička osoba koja s namjeravanim stjecateljem kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektom

35. *suradnik osobe za koju je podnesen zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva* je:

a) svaka fizička osoba koja je član uprave ili nadzornog odbora u pravnom subjektu u kojem je osoba za koju je podnesen zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva, član uprave ili nadzornog odbora ili stvarni vlasnik nad pravnim subjektom

b) svaka fizička osoba koja je stvarni vlasnik pravnog subjekta u kojem je osoba za koju je podnesen zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva, član uprave ili nadzornog odbora

c) svaka fizička osoba koja s osobom za koju je podnesen zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave u mirovinskom osiguravajućem društvu ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektom

36. *relevantna osoba* je u odnosu na mirovinsko osiguravajuće društvo:

a) osoba na rukovodećoj poziciji u mirovinskom osiguravajućem društvu ili osoba koja je član mirovinskog osiguravajućeg društva, član nadzornog odbora ili prokurist mirovinskog osiguravajućeg društva

b) osoba na rukovodećoj poziciji ili osoba koja je član društva u svakoj pravnoj osobi ovlaštenoj za ponudu mirovinskih programa

c) zaposlenik mirovinskog osiguravajućeg društva, zaposlenik pravne osobe na koju je mirovinsko osiguravajuće društvo delegiralo svoje poslove ili zaposlenik pravne osobe ovlaštene za ponudu mirovinskih programa, a koja je uključena u poslove koje mirovinsko osiguravajuće društvo obavlja

d) svaka druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje i u nadležnosti su mirovinskog osiguravajućeg društva, a koja je uključena u poslove koje mirovinsko osiguravajuće društvo obavlja

37. *osoba s kojom je relevantna osoba u rodbinskoj vezi* je:

a) bračni drug relevantne osobe ili bilo koja osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom s bračnim drugom

b) uzdržavano dijete ili pastorak relevantne osobe

38. *uska povezanost* je povezanost dviju ili više fizičkih ili pravnih osoba, odnosno subjekata na jedan od sljedećih načina:

a) odnosom sudjelovanja

b) odnosom kontrole

39. *sudjelovanje* je sudjelovanje neke osobe u drugoj pravnoj osobi ako:

a) ima izravna ili neizravna ulaganja na temelju kojih sudjeluje s 20 % udjela ili više u kapitalu te pravne osobe ili glasačkim pravima u toj pravnoj osobi ili

b) ima udjel u kapitalu te pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi manji od 20 %, a stečen je s namjerom da, na temelju trajne povezanosti s tom pravnom osobom, omogući utjecaj na njezino poslovanje

40. *kontrola* je odnos između matičnog društva i društva kćeri ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i nekog društva

U smislu ove točke:

a) društvo kći društva kćeri također se smatra društvom kćeri matičnog društva koje je na čelu tih društava

b) situaciju u kojoj su dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba trajno povezane s istom osobom putem odnosa kontrole smatrat će se odnosom uske povezanosti između tih osoba

41. *prenosivi vrijednosni papiri* su vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala; mogu biti prenosivi vlasnički vrijednosni papiri, prenosivi dužnički vrijednosni papiri i svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina. Instrumenti plaćanja ne smatraju se prenosivim vrijednosnim papirima u smislu ove točke

42. *prenosivi vlasnički vrijednosni papiri* su dionice ili drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama

43. *prenosivi dužnički vrijednosni papiri* su obveznice i druge vrste sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima

44. *instrumenti tržišta novca* su financijski instrumenti, osim instrumenata plaćanja, kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i certifikati o depozitu, bankovni akcepti, a koji su likvidni i čija se vrijednost može precizno odrediti u bilo kojem trenutku

45. *UCITS fond (engl. Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities)* je investicijski fond određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom

46. *alternativni investicijski fond* je investicijski fond određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima

47. *država članica* je država članica Europske unije odnosno država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru

48. *treća država* je država koja nije država članica u smislu točke 47. ovoga članka

49. *matična država članica* je država članica u kojoj je mirovinsko osiguravajuće društvo ili institucija za strukovno mirovinsko osiguranje registrirana ili ima odobrenje za rad i u kojoj se nalazi njezina središnja uprava

50. *država članica domaćin* je država članica čije se socijalno i radno pravo mjerodavno za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja primjenjuje na odnos između pokrovitelja i članova ili korisnika

51. *uređeno tržište* je uređeno tržište kako je definirano u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj i/ili državi članici

52. *multilateralna trgovinska platforma ili »MTP«* je multilateralna trgovinska platforma ili MTP kako je definirana u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj i/ili državi članici

53. *organizirana trgovinska platforma ili »OTP«* je organizirana trgovinska platforma ili OTP kako je definirana u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala u Republici Hrvatskoj i/ili državi članici

54. *trajni medij* je svako sredstvo koje omogućava članu ili korisniku pohranjivanje informacija naslovljenih na njega osobno tako da mu budu dostupne za buduću uporabu i tijekom razdoblja koje odgovara namjeni tih informacija te koje mu omogućuje neizmijenjenu reprodukciju pohranjenih informacija

55. *ključna funkcija* unutar sustava upravljanja je unutarnja sposobnost za obavljanje praktičnih zadaća koje obuhvaćaju funkciju upravljanja rizicima, funkciju unutarnje revizije, funkciju praćenja usklađenosti i aktuarsku funkciju

56. *prekogranična djelatnost* je ponuda mirovinskih programa i isplata mirovina, pri čemu je odnos između mirovinskog osiguravajućeg društva i korisnika uređen socijalnim i radnim pravom mjerodavnim za područje programa strukovnog mirovinskog osiguranja države članice koja nije matična država članica

57. *institucija za strukovno mirovinsko osiguranje iz druge države članice* je institucija bez obzira na njezin pravni oblik, koja ima odobrenje za rad od nadležnog tijela te države članice za obavljanje poslova isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima na temelju individualne kapitalizirane štednje člana zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda

58. *Središnji registar osiguranika* je ustanova čiji su nadležnost i djelokrug propisani posebnim zakonom

59. *Agencija* je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga čiji su nadležnost i djelokrug propisani Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (»Narodne novine«, br. 140/05., 154/11. i 12/12.) i ovim Zakonom

60. *subjekt nadzora* je pravna i fizička osoba koju nadzire Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona

61. *nadležno tijelo države članice* je tijelo pojedine države članice koje je, na temelju propisa te države članice, nadležno za institucije za strukovno mirovinsko osiguranje

62. *Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (engl. European Insurance and Occupational Pensions Authority – u daljnjem tekstu: EIOPA)* je Europsko nadzorno tijelo osnovano Uredbom Komisije (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15. 12. 2010.)

63. *ESMA* je Europsko nadzorno tijelo – Europska agencija za nadzor vrijednosnih papira i tržišta kapitala, osnovana Uredbom (EZ) 1095/2010 Europskoga parlamenta i Vijeća

64. *EBA* je Europsko nadzorno tijelo – Europska agencija za nadzor banaka osnovana Uredbom (EZ) 1093/2010 Europskoga parlamenta i Vijeća

65. *ESRB* je Europski odbor za sistemski rizik, osnovan Uredbom (EZ) 1092/2010 Europskoga parlamenta i Vijeća